Dinsdag, 13 Januari 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3500

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Tarakan-garnizoen veilig op Borneo geland.

Verbannen Regeringen delibereren over het lot van Quislings.

Sollum door Britten opgeruimd.

Hart in N. O. Indië.

KNOX GEEFT VERKLARING.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Knox deelde mede, dat de elementen van afstand en tijd en de noodzakelijke verspreiding van de Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten uitsluit „wat ik weet, dat gij mij allen zoudt willen horen voorspeilen: een spoedig beslissend gevecht met de Japanse vloot. Doch gij weet, dat ik hierdoor niet wil laten doorschemeren, dat de Stille Oceaanvloot werkloos is. Zij is niet werkloos en gij zult er telkens weer van horen, wanneer en waar een voorzichtige strategische beschouwing dit voorschrijft."

Er op wijzende, dat Duitsland door Japan in de oorlog te slepen, poogde de aandacht van de Verenigde Staten en Groot Britannië van de Atlantische Oceaan af te leiden, zeide Knox: „Het zou gemakkelijk hebben kunnen leiden tot een actie, welke zou voortkomen uit een oprechte toorn, doch de koele leiding van onzen Opperbevelhebber, den President, heeft ons veilig gesteld voor dat gevaar. Onder Roosevelt hebben wij het hoofd koel gehouden en zullen wij onze plannen maken op onze eigen manier en wij zullen toeslaan. waar en wanneer wij gereed zijn en niet daarvóór. Wij weten wie onze grote vijand is. De vijand, die vóór alle anderen het eerst moet worden verslagen. Het is niet Japan. Het is niet Italië. Het is Hitler met zijn nazies, het Hitler-Duitsland. Het is Hitler, dien wij moeten vernietigen. Indien dat wordt gedaan, zal de gehele As instorten."

Knox zeide, dat de grootste bedreiging voor Hitlers veroveringsplan de Noordamerikaanse productie-capaciteit is. Hieraan voegde hij toe: „Om deze van Groot Britannië en Rusland af te wenden heeft Hitler Japan gemaakt tot zijn „nuttig werktuig" gelijk hij deed met Italië."

De Secretaris van Marine zeide verder: „De verkeersweg tussen Amerika en Groot Britannië is open. Niettegenstaande het feit, dat Duitsland al zijn kracht gebruikt heeft om die door te snijden. Het volledig verslag van de Atlantische Oceaan kan niet gegeven worden. Door dit te doen, zouden aan Hitler biezonderheden worden verstrekt over onze succesvolle operaties en hij zou graag nog een „Bismarck" willen verliezen om deze te weten te komen."

Knox deed een beroep op de Burgemeesters om te helpen op elke wijze de industriële productie te versnellen en de algemene aandacht te vestigen op het enkele doel, welk is om deze oorlog te winnen in de kortst mogelijke tijd (Washington, (AP) 12.1).

BRITSE OPERATIES ACHTER JAPANSE LINIES.

Een Britse correspondent aan het Selangor-front deelt mede, dat een handvol guerilla-troepen enkele vermetele succesvolle operaties hebben uitgevoerd achter de Japanse linies. Een Australische groep van ongeveer 50 man, welke zich per boot verplaatste, geraakte achter de vijandelijke linies. Een Japanse brigadier werd doodgeschoten en strategische bruggen werden opgeblazen, waardoor de grootste verwarring werd gesticht. Volgens den correspondent keerde de gehele groep terug zonder een schram te hebben opgelopen (Singapore, (AP) 12.1).

BRITSE TERUGTREKKING OP MALAKKA.

De Britten maakten bekend, dat hun troepen zich hebben teruggetrokken naar posities ten Noorden van Seremban, dat op ongeveer 30 mijl ten Zuid-Oosten van Kuala Lumpur ligt en onder voortdurende Japanse druk staat (Singapore, (AP) 12.1).

Een Britse militaire commentator zeide niet te kunnen verklaren of de Britse terugtrekking naar posities ten Noorden van Seremban wil zeggen, dat de Japanners Kuala Lumpur bezet hebben (Londen, (AP) 12.1).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CHUNGKING.

Het Chinese communiqué luidt als volgt: „Aan het Noordelijke Hunanfront zijn de vijandelijke strijdkrachten eindelijk in de strijd betrokken. De Japanners, die hierbij verslagen werden, vluchten thans in Noordelijke richting in grote verwarring. Vijandelijke strijdkrachten, welke werden ingesloten in de buurt van Fumanchu op 35 mijl ten Noord-Oosten van Changsja, worden onder nader genoemde slagen van de omliggende Chinese posities. Deze Chinese aanval duurde 24 uur en had als resultaat dat zoveel als 8000 verliezen in manschappen aan den vijand werden toegebracht. Ongeveer 1000 gevangenen werden gemaakt. De meeste gevangen genomen officieren waren gekleed als Chinese burgers. Grote hoeveelheden oorlogsmaterialen, waaronder stukken geschut, machinegeweren, paarden, radio-apparaten en militaire documenten werden geteld.

De Chinezen voerden succesvolle aanvallen uit op 4 Japanse sterkten op Vrijdag ll. De Chinese eenheden bestormden Luyi in de avond van Vrijdag en brachten bij straatgevechten verliezen toe aan den vijand. Een andere Chinese afdeling heroverde meer dan 4 dorpen in de buitenwijken van Hawaï Yang op Zaterdagmorgen, waarbij de vijandelijke defensies aan de Oostelijke-, Westelijke- en Zuidelijke poorten van de stad werden doorbroken.

2 Marionetten-eenheden van elk ongeveer 1000 man keerden zich tegen haar vroegere meesters in dezelfde sector en streden schouder aan schouder met geregelde Chinese strijdkrachten tegen den vijand.

In het centrale deel der Hupej-provincie hebben de Chinezen voortdurend de posities van den vijand aangevallen langs de Singjan-weg ten Noord-Westen van Hankow. Een groep Japanse versterkingen werd in de namiddag van Woensdag opgevangen en leed enkele verliezen bij de daarop volgende gevechten.

Aan het Westelijk Hupej-front drongen Chinese schoktroepen door in de vijandelijke defensies rond Ichang, waar zij ongeveer 200 vijandelijke soldaten doodden en verwondden. Aan het centrale Suiyuan-front in het Noord-Westen van China — in Binnen Mongolië dus — voeren de Chinezen op Woensdag een succesvolle aanval uit. De vijand leed hierbij enkele verliezen" (Chungking, (AP) 12.1).

157 PLAATSEN DOOR RUSSEN GENOMEN.

Het Russische legerorgaan „Rode Ster" meldde voortgang in alle sectoren van het front en deelde mede, dat 157 plaatsen gedurende de laatste 3 dagen werden genomen, terwijl de achtervolging in tempo toeneemt. Het bericht zeide, dat in een Zuidelijk deel van het Moskoufront een grote, doch niet nader genoemde stad, volledig omsingeld is, waarbij 2 Duitse regimenten en een tankgroep gevangen zitten.

Het regeringsorgaan „Izvestia" zei de, dat de terugtrekkende vijand ernstig gebrek heeft aan reserves in de Staritsa-sector en thans jonge soldaten aanvoert, die zelfs geen geweren hebben (Kuibysjev, (AP) 12.1).

RUSSISCHE OPERATIES.

Het Russische nieuwsagentschap Tass deelde mede, dat Sovjet-troepen vele locomotieven en wagons veroverden op de Krim en dat arbeiders snel nieuwe rails leggen voor het verkeer. Op andere delen van het front hebben spoorwegwerkers niettegenstaande de ernstige koude en de sneeuwbuien een veroverde spoorlijn over een afstand van meer dan 200 mijl hersteld alsmede 47 bruggen in minder dan een maand, teneinde de ammunitie, troepen en voorraden naar het front rollende te houden.

Tass deelde uit Tula mede, dat de commandanten van verschillende guerilla-detachementen, welke terugkeerden uit bevrijde districten rond Tula, hebben gerapporteerd, dat hun detachementen 3 Duitse troepentreinen lieten ontsporen, 15 vijandelijke tanks verbrandden, 102 trucks met infanterie en ammunitie opbliezen, 35 motorfietsen vernielden, meer dan 1000 fascistische soldaten en officieren doodden verschillende vijandelijke hoofdkwartieren opruimden (Moskou, (AP) 12.1).

DUITSE WINTERLINIE DOORBROKEN.

Gemeld wordt, dat de Russische soldaten een nieuwe Duitse defensielinie voor de winter tussen Vyazma en Bryansk aan het centrale front hebben doorbroken met de verovering van het staal productie centrum Lyudinovo (Moskou, (AP) 12.1).

ZWARTE ZEEVLOOT BESCHIET NAZIES.

Berichten, die te Londen ontvangen worden, delen mede, dat de Russische Zwarte Zeevloot, welke opereert uit de grote basis te Sebastopol, welke de Duitsers niet konden vernielen of veroveren, de colonnes van de zich terugtrekkende Duitsers beschiet in het Oostelijk deel van de Krim.

Een der bedoelingen van de nazieaanval op de Krim was het beperken van de operaties der Zwarte Zeevloot.

De mislukking van dat doel was duidelijk toen de Rode Vloot een groot en succesvol aandeel nam in de Sovjetlandingen op het schiereiland Kerch op 26 December. Aan het centrale front waar het Rode leger voortgaat het toneel van de strijd verder van Moskou's poorten weg te duwen, zeiden de berichten, dat de Duitse activiteit klaarblijkelijk aangezet wordt door wanhoop nu de situatie voortdurend slechter wordt. Russische oorlogsberichten zeiden, dat de verovering van documenten van de 289e Duitse infanterie-divisie aan het licht bracht, dat de divisie de laatste twee maanden versterkt werd door mannen met wonden in de eerste phase van genezing. Gemeld wordt, dat de Duitsers hun verliezen trachten te verbergen door hun doden te verbranden in de Tikjvin-sector en kanonniers, cavaleristen, motorrijders, sappeurs en de bewakers van hoofdkwartieren te gebruiken als gewone infanteristen (Londen, (AP) 12.1).

RUSSEN OP 80 MIJL VAN SMOLENSK.

Een bericht van de Britse radio, dat door de Columbia Broadcasting System werd opgevangen, deelt mede, dat de Russen zich op 80 mijl van Smolensk bevinden en snel voortrukken. De plaats van de Russische opmars werd niet aangeduid, doch dit zou kunnen zijn voorbij Lyudinovo of Molsalsk (New York, (AP) 12.1).

EEN INVASIE VAN MALTA DREIGT.

Een bericht van de „Daily Mail" uit Madrid deelt mede, dat berichten uit Rome te kennen geven, dat Duitse schoktroepen Malta „binnen 10 dagen of 3 weken" zullen aanvallen Een bericht van den specialen correspondent Harold Cardozo deelde mede, dat Duitse versterkingen Italië binnenstromen van Brindisi naar Syracuse en dat talrijke kust-vaartuigen „grote hoeveelheden ammunitie en voorraden aanvoeren voor het leger, dat wordt samengebracht.

Hieraan wordt toegevoegd, dat de troepenconcentraties allen tegenover Malta geplaatst zijn. Op het meest dichtbije punt bevinden zij zich op 60 mijl van het eiland en op het meest verre punt op slechts 100 mijl afstand. De aanval op Malta zal haast uitsluitend worden uitgevoerd door de Duitse luchtmacht.

De onlangs toenemende dagelijkse luchtaanvallen op Malta leidden Britse waarnemers ertoe te speculeren op een poging van de As om een invasie te ondernemen van die koppige Britse buitenpost in het centrale deel der Middellandse Zee, welke reeds lang een dolk geweest is in de zijde van de Vloot- en Noordafrikaanse programs. (Londen, (AP) 12.1).

BIJ EEN INVASIE VAN NOORWEGEN.

Scandinavische berichten deelden mede, dat een Geallieerde invasie van Noorwegen de steun zou krijgen van de meeste inwoners, vanwege de toenemende oppositie tegen de Quisling-Regering. De Stockholmse correspondent van de „Basel National Zeitung" publiceerde uitlatingen van experts op de Noorse situatie: „Men kan aannemen, dat een overweldigend deel van de bevolking gemene zaak zal maken met de indringers en zal opstaan tegen de Regering op het ogenblik dat de Geallieerde troepen landen."

In Zweedse militaire kringen zeide men, dat de Britse uitvallen van kort geleden op de Noorse kust een „schitterende oefening zijn voor een grote invasie". Hieraan werd toegevoegd: „De steun van de Noorse bevolking moet niet worden onderschat." Men suggereerde, dat de Amerikanen zouden kunnen aanvallen vanuit IJsland, terwijl andere Geallieerde troepen van Murmansk uit zouden kunnen oprukken. Gemeld wordt, dat de deelneming van de Verenigde Staten aan de oorlog en de Russische successen de anti-Quisling machten hebben doen toenemen. (Bern, (AP) 13.1).

HUWELIJKS-RAGE IN PORTUGAL.

Volgens officiële statistieken heerste er in 1941 een huwelijks-rage in Portugal. De cijfers betreffende de huwelijken van Januari tot October 1941 tonen aan, dat in die periode meer mensen trouwden dan in het gehele jaar 1940 (Lissabon, (AP) 12.1).

Het nieuws van vandaag.

In Londen kwamen de Regeringen der Europese landen, welke door de Duitsers bezet zijn, bijeen. Doel van deze samenkomst is te beslissen wat zal worden gedaan met de heren Quislings van de verschillende landen, als deze weer vrijkomen. (blz. 1).

Het ziet er naar uit, dat de invasies dit jaar zullen voortduren. Malta heeft enkele malen per dag luchtalarm en berichten, die hun bron in Spanje hebben, willen deze invasie reeds binnen 10 dagen of 3 weken doen plaats hebben. (blz. 1). De Geallieerden schijnen thans echter ook aan de invasie-rage te gaan meedoen. Gisteren refereerde de „Afgelopen Week" naar een invasie van Noorwegen. Vandaag komt een bericht uit Bern, dat een dergelijke invasie niet tot de onmogelijkheden rekent.

De verovering van Tarakan door de Japanners is een feit. Een gedeelte van het garnizoen wist na een verwoede tegenstand nog te vertrekken naar het vasteland van Borneo. Tokio zegt, dat de Nederlandse mijnenlegger „Prins van Oranje" tot zinken werd gebracht.

Uit Singapore komt een bericht, dat een belangrijke verklaring elk ogenblik verwacht kan worden, waardoor de situatie in Malakka belangrijk ten voordele van Groot-Britannië zal veranderen. Wat zal het zijn? (blz. 1).

De Russen schijnen de stad Orel te hebben omsingeld. Ook op de Krim en elders maken zij voortgang. Baas Hitler moest zijn hoofdkwartier van Smolensk alweer verplaatsen nu de Russen reeds 80 mijl ver vandaan zijn.

Sollum werd door de Britten veroverd. Het plaatsje ligt aan de grens tussen Libye en Egypte en het As-garnizoen wist het nog uit te houden. Bardia en Sollum zijn reeds opgeruimd. In de Britse achterhoede blijft de Halfaya-pas nog over.

De geruchten over de onenigheid in Hitlers Commando houden aan. Ook in de Duitse vloot zou men thans ontevreden zijn.

Gisteren werden op de huldigingsavond bij de Zusters verschillende redevoeringen gehouden (blz. 2). Hedenmorgen was er een aubade van duizenden schoolkinderen.

BIJEENKOMST TE LONDEN.

De vertegenwoordigers der gevluchte Regeringen van Nederland, België, Joegoslavië, Noorwegen, Griekenland, Luxemburg, Polen, Tsjechoslowakije en het Vrije Franse Comité kwamen heden bijeen in het St. James Paleis, waarbij men beloofde vonnissen uit te zoeken, uit te vaardigen en te executeren op Quislings en as-autoriteiten, die verantwoordelijk zijn voor de régimes van terreur over de hulpeloze volken onder hun toezicht.

Zij legden het grondwerk voor de na-oorlogse machinerie, welke zal afrekenen met de As-autoriteiten en soldaten, die naar beoordeling in tegenstelling hebben gehandeld met de „aanvaarde ideeën betreffende oorlogsmaatregelen."

De Premiers en Ministers van Buitenlandse Zaken vielen op bittere wijze de Duitsers en Italianen aan voor de massa-executies, massa-verbanningen, executies van gijzelaars en bloedbaden in hun respectieve landen. Elk tekende daarop een resolutie, waarbij beloofd wordt, dat zijn Regering de verantwoordelijke personen en hun handlangers zal berechten. De resolutie noemde de artikelen van de Haagse Conventie vn 1907, welke de gemeenschappelijke bestraffing van bezette landen beschouwt als in tegenstelling tot de internationale wetgeving, als gids voor de rechtszittingen.

De Verenigde Staten, Groot-Brittannië, China en Rusland zonden waarnemers, doch namen er geen deel aan. De Chinezen zonden een brief, waarin de Japanse maatregelen tegen de burgerbevolking in China werden uiteengezet. De juiste methoden van arrestatie en rechtszittingen zullen worden uitgewerkt bij de toekomstige bijeenkomsten, doch gezaghebbende kringen deelden mede, dat de „zwarte lijsten van autoriteiten en verraders reeds gemaakt zijn door de belanghebbende Regeringen."

Anthony Eden hield een rede, waarin hij zeide, dat „de bijeenkomst van heden een boodschap van bemoediging is, welke wordt uitgezonden naar de verdrukte volken in Europa." Hieraan voegde Eden toe, dat de Quislings weinig reden hebben de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien (Londen, (AP) 13.1).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Washington:** De Noordamerikaanse Marine deelde mede, dat Admiraal Thomas C. Hart, de Geallieerde Vlootcommandant en Commandant van de Noordamerikaanse Aziatische Vloot, zich in Nederlands Oost Indië bevindt.

— **Valetta:** Malta had heden 5 maal luchtalarm. Enkele vijandelijke vliegtuigen lieten bommen vallen. De schade is gering. Er zijn geen ongevallen te betreuren.

— **Londen:** De Duitse radio deelde mede, dat Brigadier Generaal Richard Hermann in de strijd gedood is aan het Oostelijk front.

— **Londen:** Een bericht uit Tanger deelt mede, dat een hevige ontploffing het gebouw vernielde, dat door agenten van de As gebruikt werd als observatiepost voor het gadeslaan van de Straat van Gibraltar. 1 Persoon werd gedood en 2 ernstig gewond.

— **Montevideo (Uruguay):** Braziliaanse en Peruaanse voetballers arriveerden hedenmorgen uit Buenos Aires en werden hartelijk verwelkomd. Alzo zijn in Montevideo alle teams aanwezig, die zullen meedoen aan het voetbalkampioenschap van Zuid-Amerika.

— **Washington:** Jesse Jones, de Federale Lenings Administrateur, maakte een program bekend van 400 millioen dollar voor het maken van synthetische rubber. Jones deelde mede, dat nog andere hoeveelheden natuurlijke rubber beschikbaar zullen zijn uit Zuid-Amerika en Afrika. Vóór de aanval op Pearl Harbor kwam bijna alle Noordamerikaanse rubber uit het Verre Oosten.

— **Rio de Janeiro:** De Noordamerikaanse delegatie voor de conferentie met Sumner Welles aan het hoofd arriveerde te Rio de Janeiro. Ook arriveerde de Mexicaanse Minister van Buitenlandse Zaken Tobar Donoso, de Boliviaanse Ambassadeur te Washington Cuachalla, Aurelio Concheso, de Cubaanse Ambassadeur te Washington, die aan het hoofd staat van de Cubaanse delegatie en de Cubaanse Afgevaardigde Lavin. Andere leden van de Colombiaanse, Venezolaanse Ecuadoriaanse, Dominicaanse, Haïtiaanse en Hondurese delegaties worden morgen verwacht.

— **Londen:** De onder Duits toezicht staande radio van Oslo deelde mede, dat alle vroegere officieren van het Noorse leger gevangen zullen worden gezet volgens een opdracht van den Duitsen Commissaris voor Noorwegen als repressaille voor hun deelneming aan Britse aanvallen op Noorwegen. Gemeld wordt, dat 20 vroegere hoge autoriteiten van de Noorse Regering ook in concentratiekampen zullen worden gezet. [Berlijn bevestigde dit bericht — Red.].

— **Washington:** Het Witte Huis maakte bekend, dat een gemeenschappelijke Noordamerikaans-Mexicaanse Defensie-Commissie is gevormd. Biezonderheden zijn nog niet bekend.

— **Washington:** Het communiqué van de namiddag maakte geen melding van de gevechten op de Philippijnen. Wel zeide het communiqué, dat van de 397 gewonde Amerikaanse soldaten bij de aanval op Hawaï 55 geheel genezen zijn en weer naar hun post teruggekeerd zijn. De toestand van de meeste anderen is zeer bevredigend en men verwacht een spoedige genezing.

— **Singapore:** De Britten hebben Kuala Lumpur verlaten en zich gevestigd aan een linie op 150 mijl ten Noorden van Singapore. De terugtrekking werd op ordelijke wijze uitgevoerd, niettegenstaande de meedogenloze bestoking door Japanse land- en luchtstrijdkrachten. De terugtocht, welke 9 uren duurde, werd uitgevoerd met verbazende lichte verliezen.

— **Rangoon:** Britse patrouilles aan de grens van Thailand hebben aan de Japanners enkele verliezen toegebracht zonder verliezen voor zich zelven. Britse verkenningsvliegtuigen ontmoetten geen tegenstand.

— **Batavia:** Gemeld wordt, dat de Japanners de weerstand van het Nederlandse garnizoen op het eiland Tarakan nabij de kust van Borneo gebroken hebben. De rest van het garnizoen ontsnapte naar het vasteland.

Mailsluiting voor Amerika, Woensdagmiddag te 14.30 uur.

Honderd Jaar.

Een schaar van eminente sprekers en spreeksters bezingt het offerleven en het beschavingswerk op de eilanden door Zusters verricht.

EEN HISTORISCHE AVOND.

Gisteravond verzamelde zich op de prachtig versierde binnenhof van het Sint Martinusgesticht de élite van Curaçao om de Zusters van Roosendaal te huldigen. De meeste bevolkingsgroepen van welk geloof of stand ook waren ruim vertegenwoordigd in de illustere schaar van gasten, die zich gedwongen voelden, blijk te geven van hun eerbiedige hoogachting en bewondering voor het werk der zusters in de afgelopen 100 jaar verricht. Allereerst waren daar Zijne Excellentie de Gouverneur met Mevrouw en Mejuffrouw Wouters en met adjudant Emile van de Laarschot. De Apostolisch Vicarius, Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. I. Verriet O.P. was naast den Gouverneur gezeten en daarnaast zaten de twee voornaamste Oversten der Zusters, Soeur Marie Luciana en Soeur Marie Gratia.

Alle zusters van de Congregatie waren aanwezig benevens nog afgevaardigden van de zustercongregaties, die mede op Curaçao arbeidden aan het heil van het Curaçaose volk. Pater Vicarius Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O.P. was eveneens daar, vergezeld van de meeste Paters.

Frater Radulphus was gekomen met een uitgebreide stoet van Fraters. Onder de leken bevonden zich o.a. professor A. S Oppenheim, directeur Jan Noorduyn, kolonel Willem v.d. Donker, vele hoofdambtenaren en bijkans alle vooraanstaanden uit de Curaçaose samenleving.

Aanbieding geschenk door den voorzitter van het feestcomité.

Enige minuten over half zeven nam de heer Jean M. J. Ellis, de voorzitter van het feestcomité het woord tot het uitspreken van de volgende rede:

Excellenties, Mevrouw Wouters, Mejuffrouw Wouters, Zeereerwaarde Heren, Dames en Heren, Jubilerende Zusters.

Teneinde de dag te herdenken, waarop vóór honderd jaren de Zusters van Roosendaal hier voet aan wal zetten, heeft zich een commissie gevormd uit oud-leerlingen en vertegenwoordigers van verschillende groepen uit de burgerij.

Een eeuw is voorbijgegaan aan het onderwijs en aan het welzijn der bevolking gewijd; honderd jaren van maatschappelijke arbeid, waarvan wij allen de vruchten plukken. Geen bevreemding kan het dan wekken, dat van alle zijden de wens geuit werd om het eerste eeuwfeest van dit voor immer gedenkwaardig feit op zeer bijzondere wijze te vieren en het alle luister bij te zetten.

Die drang openbaart zich ook in de plechtigheid, waarvoor wij hier verenigd zijn; en als voorzitter van de commissie, valt mij de eer te beurt op deze feestelijke bijeenkomst het openingswoord tot U te richten.

Door onze tegenwoordigheid op deze receptie willen wij de Zusters van Roosendaal eren, terwijl wij in de personen van de aanwezige Zusters ook alle overleden Zusters willen eren, die op de eiland enCuraçao, Aruba en Bonaire hebben gewerkt en gezwoegd gedurende de honderd jaren, die achter ons liggen.

Anderen is het voorbehouden U, Eerwaarden Zusters, vandaag de dank van de bevolking over te brengen en U te huldigen voor Uw verdienstelijke arbeid.

Op mij rust de niet minder aangename taak U namens de burgerij een stoffelijk blijk van onze bewondering aan te bieden.

Onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden heeft de Commissie gemeend niet zelf een keuze te doen, doch U beleefd te verzoeken, als teken van waardering welwillend een gesloten enveloppe uit onze handen aan te nemen en aan de inhoud bestemming te geven, welke het meest met Uwe belangen en Uwe wensen strookt.

Gelieft er over te beschikken voor het doel door U zelf bepaald. De Commissie vertrouwt, dat U dit bewijs van hoogachting van de zovelen, die U hebben leren kennen, zult willen aanvaarden in de geest, waarin het U wordt aangeboden.

Ik heb gezegd.

Na zijn rede stelde de heer Ellis voor telegrammen te verzenden naar Zijne Heiligheid den Paus en naar Hare Majesteit de Koningin. De text der telegrammen luidt als volgt:

La Santità del Nostro Signore. Città del Vaticano.

La population de Curaçao réunie sous les auspices comité particulier à l'occasion du centenaire de l'arrivée des Soeurs Franciscaines de Roosendaal Paysbas, offre à Votre Sainteté hommage filial en Vous priant bénédiction paternelle.

Ellis, Président.

Her Majesty Queen Wilhelmina, London.

Katholieke bevolking gebiedsdeel Curaçao en Feestcomité Honderdjarig verblijf Zusters van Roosendaal in Curaçao betuigen Uwer Majesteit aanhankelijkheid ter gelegenheid dezer herdenking en bidden den Allerhoogste om bijstand voor Uwe Majesteit in dit voor het Koninkrijk zo hachelijk tijdsgewricht.

Ellis, voorzitter.

Hierna overhandigde de voorzitter van het feestcomité de enveloppe aan Moeder Overste Luciana, die zeer ontroerd dankte voor dit grootse huldeblijk van de bevolking.

Zijne Excellentie Gouverneur Wouters huldigt de Zusters.

Hierop begeleidde de heer Ernesto Martijn Zijne Excellentie den Gouverneur naar het podium. De Gouverneur herinnerde er aan, dat in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van jl. Zaterdag vermeld stond, dat het hedenochtend 10 uur juist 100 jaar geleden was, dat de eerste Zusters van Roosendaal op Curaçao aankwamen. De bevolking van Curaçao had zich over de komst der Zusters zeer ongerust gemaakt, omdat het tijdstip van aankomst verre was overschreden. Niet alleen katholieken, maar ook de protestanten en joden stonden op de kade ter verwelkoming van deze eerste Zusters. De gehele bevolking was daar. Dit alles bewijst, dat men veel van de komst der Zusters verwachtte. En als wij aan ons geestesoog laten voorbijgaan, wat in die 100 jaar is geschied, geloof ik, dat wij zeggen kunnen, dat de verwachtingen verre overtroffen werden.

Nu zijn wij ter herdenking aanwezig en weer is geheel de bevolking hier vertegenwoordigd. Dit is geen feest om in intieme kring te vieren. Dit is geen feest voor de Zusters en kinderen alleen, maar een feest voor allen, katholieken, joden en protestanten. Want gij hebt voor het gehele volk gewerkt. Deze dankbaarheid hebt U in alle opzichten verdiend. Ik weet wel, zo zeide Zijne Excellentie, dat gij, Zusters, niet naar Curaçao gekomen zijt om af en toe eens een dankje in ontvangst te nemen. Gij zijt gekomen om Uw Hemelsen Bruidegom te dienen en de kinderen tot God te brengen. Maar al is het uw enig verlangen, toch blijft ge mens en zult ge onze huldewoorden waarderen.

Het is mij als Gouverneur van Curaçao en als vertegenwoordiger van het Bestuur een voorrecht U dank te zeggen. Moge het U nog vele jaren, nog vele eeuwen gegeven zijn te werken aan het heil van het Curaçaose volk.

Ook het Opperbestuur waardeert Uw werk. Dit is o.a. ook gebleken, toen de vroegere minister Welter een Uwer Zusters voordroeg aan Hare Majesteit de Koningin om haar te decoreren. Ook Hare Majesteit de Koningin waardeert Uw arbeid en om daaraan uiting te geven, heeft zij Uw Overste tot Officier in de Orde van Oranje Nassau benoemd. In deze eervolle benoeming heeft Zij alle Zusters willen eren. Moge het U gegeven zijn, Soeur Luciana, deze onderscheiding nog vele jaren te dragen.

Hierop spelde Zijne Excellentie de Gouverneur het Officiershuis op en dankte Soeur Luciana zeer bewogen.

Na de Gouverneur besteeg de Apostolisch Vicarius het podium om aan de Zusters hulde te brengen namens Zijne Heiligheid den Paus.

De Apostolisch Vicarius spreekt namens Zijne Heiligheid den Paus.

Deze ochtend, zo zeide Zijne Hoogwaardige Excellentie, sprak Ik namens Mijzelf, namens de Priesters en namens de bevolking der eilanden. Bij het H. Misoffer van hedenmorgen hebben Wij God dank gezegd voor Uwe komst op deze eilanden en Wij hebben over U, dierbare Zusters, Gods zegen afgesmeekt. En a.s. Zondag zullen Wij dit nog meer doen als in alle kerken van het Vicariaat, op alle eilanden plechtige H. H. Missen zullen worden opgedragen om God dank te zeggen voor de weldaden, die door U, Zusters, op het Curaçaose volk zijn neergedaald. Deze avond wil Ik U echter dank zeggen namens Zijne Heiligheid den Paus. Die alhoewel zwaar onder zorgen gebukt met U medejuicht op deze feestdag. Bij Mijn bezoek enkele jaren geleden in Rome, informeerde Cardinaal Pacelli naar het katholieke onderwijs in onze Missie en Zijn hart verheugde zich over Uw werk, toen Ik daarvan vertelde. Met bizondere vreugde spreek Ik dan ook namens hem. Toen de Paus van Uw feest hoorde, gaf Hij direct aan Zijn Staatssecretaris Cardinaal Maglione opdracht een brief aan U te schrijven en Hij vergezelde deze brief met Zijn Apostolische Zegen.

Hierop las de secretaris van het Vicariaat, pater Irenaeus de Bruyn O.P. de brief in het Frans en vervolgens in vertaling voor. De brief biedt als volgt:

Segretaria di Stato
di sua Santità.
Del Vaticano, le 3 Septembre 1941.

Ma Révérende Mère,

Le Saint Père appris par Son Excellence Mgr. le Vicaire Apostolique à Curaçao que le 12 Janvier 1942 sera pour vous et vos religieuses un anniversaire particulièrement cher; celui de l'arrivée à Curaçao, il y a cent ans, des Soeurs Franciscaines Pénitentes Récollettes de Roosendaal. Aucune autre congrégation religieuse féminine n'avait alors abordé dans ce lointain Vicariat Apostolique, et c'est à bien juste titre qu'on peut appeler les Franciscaines de Roosendaal les premières éducatrices du peuple catholique de Curaçao. Le zèle et le devouniment magnifique avec lequel elles se donnèrent à la tâche de l'instruction de la jeunesse, vivant bien souvant dans les conditions les plus précaires à cause de la pauvreté de la population, furent visiblement bénis de Dieu, et c'est avec une légitime fierte que vous pouvez aujourd'hui constater les beaux resultats de cent années d'efforts.

Certes, il faut louer et remercier avant tout la Providence, et le Saint Père le fait avec vous. Mais cela n'enlève rien aux précieux mérites des instruments, dont Elle a bien voulu se servir. Aussi Sa Sainteté tient-elle à vous faire parvenir en cette date mémorable Ses félicitations les plus paternelles. Elle y joint Ses encouragements à poursuivre avec une ardeur renouvelée la tâche magnifique qui vous a été confiée, de facon à attirer toujours plus abondantes sur elle les grâces précieuses qui la feconderont.

En gage de ces celestes faveurs, le Saint Père envoie à toutes vos religieuses, et a vous même en particulier, une large Bénédiction Apostolique.

Heureux de nous transmettre cet auguste message, je vous prie d'agreer, ma Révérende Mère, avec mes félicitations et mes voux personnels, l'assurance de mes sentiments bien religieusement devoues.

L. Card. Maglione.

Na de voorlezing sprak de Apostolisch Vicarius verder. Dierbare Zusters, het Sint Martinusgesticht is de bakermat van het katholiek onderwijs op de eilanden. Hier kwamen de Zusters aan. Hier verspreidden zij zich over de eilanden. Hier sterkten zij zich telkens weer. Uit het Sint Martinusgesticht ging een stroom van zegeningen en stoffelijk en geestelijk gebied. Wij staan hier op gezegende plek. Een plek van arbeid en offers. Hier zijn vele tranen gestort van vreugde en verdriet. De tranen van verdriet waren niet over miskenning van eigen arbeid, maar sommige der kinderen, die na alle zorg en moeite toch nog het verkeerde pad opgingen. Deze plek is een heilige plek en daarom gaan onze gedachten allereerst uit naar de Zusters van het Sint Martinusgesticht, waar zovele goede werken hun oorsprong vonden, zoals de Eucharistische Kruistocht, het werk der inheemse onderwijzeressen, de K. J. M., de K. J. V. en de Bisschoppelijke Nijverheidsschool. 100 jaar is hier gewerkt en een schaar van 40 inlandse Zusters is de kroon op deze arbeid. Zijne Heiligheid de Paus heeft alle Zusters willen eren door Soeur M. Gratia, de overste van dit huis, te begiftigen met het Gouden Kruis „Pro Ecclesia et Pontifice". Moge het U gegeven zijn dit Kruis nog lange jaren te dragen. Mogen, dierbare Zusters, de woorden van Zijne Heiligheid, neergelegd in Zijn brief, U sterken voort te gaan met Uw arbeid ter ere Gods en tot heil van de jeugd van Curaçao".

Na deze redevoeringen werd de feestcantate gezongen door het koor van de Santa Anna kerk, het Nederlands Mannenkoor en „de Zingende Jeugd" onder leiding van frater Fidelius.

De Consuls van Venezuela en Colombia aan het woord.

Vervolgens nam de Consul-generaal van Venezuela, de heer A. Araujo, het woord om hulde te bewijzen aan het werk der Zusters. Zijn rede vertolkte de gevoelens van hoogachting en dankbaarheid van de Venezolaanse regering en bevolking voor het werk der Zusters. Deze hoogachting kwam ook tot uiting, doordat Soeur M. Luciana een onderscheiding verkreeg.

Na deze speech nam Señora Suarez del Grado, een Venezolaanse oud-pensionnaire van het pensionaat Welgelegen en een zuster van Soeur Blandine het woord om in zeer fijne en doorvoelde bewoordingen dank te zeggen aan de Zusters voor het werk gedaan aan zovele Venezolaanse meisjes. Zij bracht de dank der moeders en der oud-leerlingen.

Ook de consul-generaal van Columbia, de heer C. Tosada Gaviria, sprak een woord om de Zusters te prijzen en hij schonk namens zijn regering aan Soeur M. Luciana een prachtig Kruis.

Dr. Goslinga prijst het werk der Zusters.

Vervolgens nam dr. Goslinga het woord om op zijn eigen geestige wijze de Zusters te huldigen. Hij sprak van een historische avond; nu herdacht wordt een stuk vaderlandse geschiedenis op Curaçao. 100 jaar geleden immers kwamen de Zusters naar Curaçao en zij kwamen onder moeilijke omstandigheden. Op het onderwijsgebied bestond een voorlopig reglement, dat echt Curaçao's 54 jaar voorlopig bleef en dit reglement eiste, dat er een aparte permissie nodig was voor het geven van bizonder onderwijs. Er was toen geen subsidie. Nu is echter alles anders. Er is nu subsidie, alhoewel dat toch niet het voornaamste is. De voornaamste verdienste van de Zusters is, dat Zij mede hebben bevochten de vrijheid voor het bizonder onderwijs. Dat wij nu hier profiteren van het bizonder onderwijs, is voor een groot deel het werk der Zusters. De verouderde idee van openbaar onderwijs met godsdienstonderwijs werd losgelaten. Hiermede moge wij den Zusters gelukwensen en wij hopen, dat deze vrucht van de strijd der Zusters moge behouden blijven.

De arbeid der Zusters is in drie delen te splitsen: het volksonderwijs, het mulo-onderwijs en de opleiding der inheemse Zusters. Vooral dit laatste is een grote praestatie en ik denk, dat Hare Majesteit de Koningin juist om dit laatste werk U heeft willen eren met de hoge onderscheiding.

Ook namens de Inspectie van Onderwijs, de Commissie van Onderwijs en mijn voorgangers, spreek ik mijn diep respect uit voor Uw methode van opvoeding. Ook het Openbare Onderwijs biedt U zijn hartelijke gelukwensen aan. De onderlinge verhouding is zeer goed. Vroeger mankeerde daar wel iets aan, maar nu is alles pais en vrede. Nu is het openbaar onderwijs ook hier vertegenwoordigd om U zijn sympathie te betuigen.

Uw werk was internationaal. U hebt de naam van Nederland in de landen rond de Caraïbische Zee gebracht. Gij waart echte Missiezusters. Al degenen, die trouw zijn aan Oranje, moeten U hulde brengen.

Hierop schetste aan de hand van een foto van de Raad der Zusters in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van jl. Zaterdag dr. Goslinga de zusters, die het bestuur vormen. Hij vergeleek de Raad met een ministerie. Soeur Luciana was inderdaad een echte officier. Hij wees op het communisme der Zusters op christelijke grondslag, waarbij echter toch wel zeer krachtige bestuurseigenschappen naar voren kwamen. Soeur Gratia was de minister van Buitenlandse Zaken en Soeur Bathilde wel niet zittend in de Raad, zou voorwaar als minister geen kwade rol spelen.

Soeur Alexia, de econome, is de minister van Financiën, die zelfs op het Departement van Financiën geen kwaad figuur zou slaan. Ook is zij minister van Waterstaat en op beminnelijke wijze weet zij te verdedigen. Over het geheel genomen is de Raad der Zusters een instantie, die op beminnelijke wijze naar buiten optreedt en de belangen van de Congregatie op de juiste wijze weet te verdedigen.

De Zusters hebben ook getoond vertrouwen te hebben in het Gouvernement. Zij weten te wachten. Heden kan ik U niets anders aanbieden dan een warm hart, dat U zeer genegen is. Het neutraal onderwijs schat U hoog.

Met een driemaal „Leve de Zusters" besloot dr. Goslinga zijn geestige en zo grote sympathie getuigende rede.

Tijdens de pauze, die na de rede van Dr. Goslinga gehouden werd, maakten de vele gasten van de gelegenheid gebruik de jubilerende Zusters te feliciteren.

Bij onze rondgang over de binnenhof viel het ons op, dat nog zeker een kleine duizend mensen een plaats hadden kunnen ruimen achter in de hof en op de gaanderijen. Hier hadden zeker de talrijke dankbare ouders van de leerlingen en oud-leerlingen een plaatsje hebben kunnen vinden. Het Curaçaose deel der bevolking was naar verhouding zeker in de minderheid, wat zeer te betreuren viel en zeker niet de schuld van de Zusters noch van de bevolking zelf. Het is alsnog te hopen, dat het Curaçaose volk in zijn brede lagen gelegenheid krijgt de Zusters te complimenteren.

In een der rijzaaltjes van de binnenhof stond een geschenk van het bestuur van de R.K. Militaire Vereniging „Sint Christophorus" en van den beheerder van het Militair Tehuis, den heer J. Schouten, het St. Martinusgesticht in suikerwerk uitgevoerd. Het was een ogenlust en om te watertanden. Voor de getrouwe nabootsing stonden perken vol tulpen. De maker van dit fraaie stuk was de heer J. Assis, chef kok van het Militair Tehuis.

Frater Radulphus wijst op de liefde van het Curaçaose volk voor de Zusters.

Namens de Fraters sprak Frater Radulphus. Hij wilde namens de Fraters van Tilburg hulde bewijzen aan de Zusters voor haar zegenrijke arbeid. Hij wees terug op het feest van 50 jaar geleden [nu nog leven er 12 Zusters, die dit feest medemaakten. — Red.], toen ook het feest in het Sint Martinusgesticht gevierd werd. Toen was Curaçao arm en vooral de katholieke bevolking. Maar ook toen bleek de grote dankbaarheid en liefde van de Curaçaose bevolking en zelden heb ik dat beter horen vertolken dan de schitterende redevoering van wijlen Abraham Capriles. Het geschenk was toen klein, maar zeker niet minder van waarde. De liefde van het Curaçaose volk voor U vindt haar oorzaak in Uw geest, de Franciscaanse geest. Bij Uw aankomst 100 jaar geleden veroverde U stormenderhand de harten van de bevolking. U deed alles voor de armen. De moeilijke reis der Zusters was slechts een klein offer bij de talrijke offers, die nog volgen zouden en dat gebracht was, toen de Zusters vaderland en familie voor altijd verlieten om nimmer terug te keren.

Uw Franciscaanse geest is nog niet verzwakt in dit tijdsverloop van 100 jaar. In armoede hebt Gij gewoond. Hutten en krotten strekten U tot verblijf. Uw reizen waren veelal martelingen en daarmede veroverde U de harten der mensen.

Nu zijn de tijden veranderd. Het is alles anders geworden. Modern. Maar Gij, Zusters, zijt hetzelfde gebleven. Uw Franciscaanse geest bleef behouden en dit verklaart Uw succes en de vruchtbaarheid van Uw Apostolisch werk.

Nu gaat de tweede eeuw beginnen, weliswaar onder droevige omstandigheden, maar toch hoopvol voor de toekomst. Ook in deze tweede eeuw zullen de beproevingen U niet bespaard blijven, maar ik twijfel er echter niet aan of Uw boven alle lof verheven religieuze en Apostolische geest; Uw liefde voor Uw schone roeping zijn een zekere waarborg voor de toekomst, geheel overeenkomstig het dichterlijk en tevens profetisch woord, dat zo bemoedigend klinkt in moeilijke tijdsomstandigheden:

In 't verleden ligt het heden
In het nu wat worden zal.
Zo zij het.

Na de rede van Frater Radulphus werd door de koren van de St. Annakerk en van de parochie van O.L.Vr. van de Berg Carmel „In 't Woud" gezongen, onder leiding van Frater Canutus.

Mejuffrouw M. Sprockel dankt namens de oud-leerlingen de Zusters.

Vervolgens nam mejuffrouw M. Sprockel het woord om namens de oud-leerlingen een woord van gelukwens uit te spreken. Op schone wijze schetste zij de edele geest van Mère Marie Joseph en van de eerste Zusters Missionarissen, die al haar kracht zochten in het gebed. Zij wees op de ongehoorde onderneming van de 6 Zusters, die in de verre gewesten haar leven gingen wijden aan het heil van anderen. Met een passage uit een brief van Mère Scholastique maakte zij de moeilijke zeereis duidelijk en hoe, als het ware, alle krachten zich inspanden om de overtocht te doen mislukken. Maar Satan faalde.

Hoe groot was de vreugde der Zusters bij de aankomst. Hoe uitgelaten was het Curaçaose volk. En wel had Curaçao reden om te juichen en nu na 100 jaar kunnen wij dat volmondig getuigen. Overal brachten zij het onderwijs. Naast de Paters heeft de grote meerderheid van de Curaçaose Katholieken aan de Zusters de kennis van het geloof te danken. Met bidden, gestadig arbeiden en veel offers en lijden hebben de Zusters dit bereikt.

Wij, oud-leerlingen, kunnen God niet genoeg danken voor de grote zegeningen ons door de Zusters geschonken. Woorden kunnen dat niet en wij weten ook, dat de schoonste dank aan God en aan U zou zijn: de daad d.w.z. te leven overeenkomstig de lessen en het voorbeeld ons door U gegeven.

Mochten wij, oud-leerlingen, dit toch allen beseffen. Nu echter moeten wij op dit ogenblik toch ook spreken en wij zeggen uit geheel ons hart dank en dat Uw Hemelse Bruidegom U moge lonen.

100 Jaar geleden verheugden de mensen zich bij vooruitzicht, dat zij onder het, omdat wij Uw werk kennen en omdat het vooruitzicht door de werkelijkheid glansrijk is achterhaald. Moge Gods uiterste zegen rusten op Zusters van Roosendaal, op haar werk, in het bizonder op Curaçao. Moge zij in lengte van dagen ons wel blijven doen. Moge haar loon groot zijn in de hemel. Dit zijn de wensen van de oudleerlingen over heel West-Indië en Zuid-Amerika verspreid.

Wordt vervolgd op pag. 3.

Vervolg van pag. 2.

Na de van grote dankbaarheid en liefde getuigende rede van Mejuffrouw Sprockel sprak Eduardo F. Jansen een enthousiast woord om namens de families van Pietermaai, de Liga Eucharistica en Centro Social Catolico den Zusters hulde te bewijzen. Zijn woorden besloot hij met een triomphantelijk „Leve de Zusters". Hierna sprak Mr. Dr. de la Try Ellis de volgende feestrede uit:

Mr. Dr. de la Try Ellis houdt de feestrede.

Excellenties, Zeer Eerwaarde Heren, Dames en Heren, Jubilerende Zusters:

Nu een eeuwfeest een blik in het verleden te werpen en even stil te staan bij de heuglijke en merkwaardige feiten, die zich in dat tijdsverloop hebben voorgedaan, welke gedachten en herinneringen wekt dit eeuwfeest niet bij ons op!

Voor onze geest rijst de machtige, de indrukwekkende figuur van den eersten Curaçaosen Kerkvoogd, den grondlegger der Curaçaose missie, den nimmer volprezen Mgr. Martinus Joannes Niewindt; den man, wien, na God, Curaçao het onschatbaar voorrecht dankt dat de Zusters van Roosendaal zich op dit eiland hebben gevestigd en wien ter ere het gesticht, waar wij ons thans bevinden, de naam draagt van St. Martinus-Gesticht.

Met eerbiedige bewondering zien wij enkele heldhaftige vrouwen zich inschepen met bestemming naar een toen weinig bekend eiland in de Caraïbische Zee, en wel aan boord van een zeilschip, waar allerlei ontberingen haar deel zouden zijn en waar zij spoedig het geweld van een losgebroken storm en van de ontketende elementen zouden ondervinden. Het was niet de zucht naar tijdelijk gewin of aardse goederen, welke haar naar deze zijde van de Oceaan lokte en tot het ondernemen ener reis, die niets aantrekkelijks bood. Geen eer, geen roem, geen waardigheid streefden zij na. Integendeel, gans andere gedachten bezielden haar; gans andere voorstellingen drongen zich bij haar op bij het volgen van haar hoge roeping.

„Ostium apertum est nobis"! een poort is ons ontsloten, horen wij het haar uitjubelen. Ja, de poort, die haar toegang zou geven tot het arbeidsveld haar door God zelf aangewezen, waar zij haar krachten zouden kunnen ontwikkelen, haar talenten ontplooien en dienstbaar maken aan het heil van haar evenmens.

12 Januari 1842, gelukkige dag, die het einde was van een gevaarvolle overtocht van bijna zeventig dagen; driewerf gelukkige dag, die het begin was van een roemvol tijdperk, dat door deze zegenrijke gebeurtenis werd geopend.

Hier, op deze historische plek, onder de schaduw der woning van haar doorluchtigen beschermer, vingen de Zusters haar moeizame arbeid aan, niet groots van opzet, maar diep van betekenis. De gegoede klasse genoot haar aandacht; maar haar belangstelling ging ook, en niet in het minst, in de richting van behoeftigen en misdeelden. Geenszins te vergeefs hadden zij vertouwd op den Heer, die de wasdom geeft. De eerste vrucht van haar inspannig mochten zij aanschouwen, klein en nietig in het begin, maar door haar tedere zorgen allengs tot rijpheid komend. Nauwelijks waren hier bevredigende uitkomsten verkregen, of zij vestigden haar blikken op een ander gedeelte van het uitgestrekte braakliggende terrein, en, naarmate de bescheiden middelen zulks gedoogden, richtten zij scholen op in al de parochies van dit en de naburige eilanden Aruba en Bonaire. Waar er een kerk stond of verrees, volgde de Zusterschool en daarnaast de eenvoudige, soms zelfs armoedige woning, welke den Zusters tot verblijf diende. Met de uiterste inspanning werd een weeshuis tot stand gebracht en in stand gehouden, waar ouderloze liefderijk werden opgenomen en verpleegd.

Zorgen van allerlei aard, dag aan dag; vermoeiende tochten naar de buitendistricten met de gebrekkige vervoermiddelen, destijds in gebruik; afmattende reizen heen en terug op de zeilscheepjes van voorheen, waar iedere geriefelijkheid voor personenvervoer ontbrak.

En waarom dit alles? Om kennis en beschaving te helpen verspreiden onder hen, die tot dusverre van alle onderricht verstoken waren geweest; begaan met het lot van de verwaarloosde jeugd, die in onwetendheid opgroeide en nu de verheffende invloed van het onbaatzuchtig verstrekte onderwijs ging ondervinden. Daden van moed werden van dit uitgelezen keurcorps gevergd; maar ook daden van edelmoedigheid, offervaardigheid, zelfverloochening. En als midden onder deze uitbreidingen en voorbereidingen, achttien jaren na de aankomst van de eerste Zusters, eveneens op een 12e Januari, Mgr. Niewindt op zijn sterfbed lag, mocht hij wel, met een glimlach van voldoening op het gelaat, van de hem zo dierbare instelling deze verblijdende verklaring afleggen: „Orta recens quam pura nites", wat schittert gij schoon, gij pas ontlokene!

Zusters van Roosendaal, geslacht na geslacht, duizenden tienduizenden van alle rangen en standen, van alle sociale lagen, hebben bij U het onderwijs en de opvoeding genoten, die hen in de mogelijkheid hebben gesteld op eervolle en waardige wijze de plichten te vervullen in de staat en in de werkkring, waartoe zij in hun later leven geroepen werden. Arm en rijk, groot en klein, aanzienlijk en gering, tallozen danken aan U de opleiding, de ontwikkeling, de vorming van verstand en gemoed, onmisbaar in onze samenleving. Uw Congregatie heeft het aanzijn geschonken aan een internaat van hoge reputatie, waar deugden en wetenschappen worden aangekweekt en beoefend, waar jonge dames niet alleen van onze eilanden, maar ook van de omliggende Republieken, onder Uw kundige leiding, worden voorbereid voor de taak, die haar in het huisgezin en in de maatschappij wacht; een internaat, dat geenszins voor andere, waar ook, behoeft onder te doen en waarvan de ons omringende Spaans sprekende landen met lof gewagen; een internaat, thans helaas! wegens de droevige omstandigheden, waarin ons dierbaar Nederland zich bevindt, tijdelijk gesloten, doch waarop Gij Curaçao met U, met rechtmatige trots kunt wijzen. Doch er is meer. Onnoemelijk velen hebt Gij in zorgelijke tijden met raad en daad bijgestaan; bij tegenslag en tegenspoed, in dagen van droefheid, kwamen velen tot U om hulp en troost; en de muren van deze en van de andere door U in het leven geroepen inrichtingen zouden kunnen getuigen van de weldaden door U in alle stilte en in het verborgene bewezen.

Sedert de aankomst der eerste Zusters volgde gedurende een eeuw een onafgebroken rij om de plaats in te nemen van haar, die als getrouwe dienaressen de vreugde des Heren waren binnengegaan; een onafgebroken rij Zusters voor wie het vertrek uit Nederland, op een hoge uitzondering na, tevens een afscheid voor het leven betekende.

Bij het voortschrijden der jaren zetten de Zusters, ondanks de druk van kruis en beproeving, ondanks moeilijkheden en wederwaardigheden, met volhardende toewijding en nimmer verflauwende ijver haar heilzame en zegenrijke arbeid voort. En toen het aantal scholen toenam en het aantal leerlingen gestadig aangroeide, hebben de Zusters van Roosendaal niet geaarzeld de hulp in te roepen van de Zusters van Voorschoten en van de Zusters van Schijndel en aan deze twee Congregaties een gedeelte van haar schone, doch tevens omvangrijke en verantwoordelijke taak over te dragen.

Met goud stonden de Zusters van Roosendaal gekroond reeds vijftig jaren geleden, de 12e Januari 1892, een jubeldag gekenmerkt door geestdriftige en luisterrijke feestviering, ons ouderen, onuitwisbaar in het geheugen gegrift.

Indien goud en diamant niet bij machte zijn een eeuwfeest te karakteriseren, welke benaming zouden wij dan voor dit eeuwfeest weten! Met welke uitdrukkingen de woordvoerder der Feestcommissie ook zou trachten de dankbaarheid en erkentelijkheid weer te geven, die de bevolking U, Zusters van Roosendaal, verschuldigd is en zij U heden wil bewijzen; welke bewoordingen hij ook zou kiezen om de gevoelens van bewondering en waardering te vertolken, die zij ten aanzien van U en Uw arbeid koestert; door welk stoffelijk huldeblijk de Feestcommissie namens de burgerij moge wensen U een bewijs te geven van de hoogachting en verering, die men U algemeen toedraagt, die vruchteloze poging, die zwakke uiting zal niet in evenredigheid zijn aan Uw verdiensten en verre beneden datgene blijven, waarop Gij, en terecht, aanspraak moogt maken; dat alles zal niet eens een flauwe weerspiegeling zijn van wat er in onze harten en gemoederen omgaat.

Moge de Hemelse Vader, die sedert Uw vestiging op dit eiland al Uwe schreden heeft geleid, en U zovele bewijzen van Zijn liefde gegeven heeft, altijd met welgevallen op U en Uw arbeid neerzien, dit gebiedsdeel ten zegen en U zelf tot steeds grotere voldoening.

Na de rede van den heer De La Try Ellis zong „De Zingende Jeugd" onder leiding van Frater Arnoud enige liederen. Allereerst zongen de knapen het A.B.C. tezamen met Frater Fidelius. Deze zang verwekte veel vrolijkheid. Hier zongen de knapen den Zusters ter ere, het schone „Ave Maria" en tot slot het „Lang zullen ze leven."

Pater Ireneaus de Bruyn dankt namens de Zusters.

En nu kwam het woord pater Irenaeus Arnoud de Bruyn O.P., om namens de Zusters een dankwoord te spreken. Geen beter vertolker van haar gevoelens zouden de Zusters hebben kunnen vinden dan deze begaafde en warm voelende Priester. In zijn woorden lag de ontroering der Zusters en haar overvloeiende harten van dankbaarheid. Deze avond, zo zeide de spreker, zou niet af zijn, als we geen dankwoordje mochten vernemen van de Zusters zelf. Doch haar bescheidenheid belette Haar dit en zo vroegen Zij mij het te doen. Allereerst dan danken de Zusters God.

Toen hedenochtend de Kerkvoogd het Te Deum aanhief, jubelden Zij mede. Maar later in de stilte van de kloosterkapel overdachten Zij de woorden: In te Domine speravi non confundar in aeternum. Op U, o Heer, heb ik vertrouwd en ik ben niet beschaamd geworden. Al die 100 jaar hebben Zij op God vertrouwd en Die heeft haar niet beschaamd. En daarom verzoeken Zij U al Uw dank terug te brengen tot God.

Vervolgens danken Zij den Heiligen Vader voor het Gouden Kruis, dat Hij haar schonk en dat zo lang een zwaar kruis geweest is. Zij danken den Apostolisch Vicarius, die den Paus op de hoogte stelde van het werk der Zusters en Zij danken Hem voor alles, wat Hij in deze dagen voor Haar deed. Zij danken Hare Majesteit de Koningin. Die nu in zulke zware beproeving leeft. Voor de Zusters zal Zij steeds de meest geliefde Vorstin blijven. Zij danken Haar voor het geschonken ridderkruis. Zij danken Zijne Excellentie den Gouverneur voor het overbrengen aan Hare Majesteit van het werk der Zusters en voor het persoonlijk woord, dat Hij tot de Zusters richtte. Zij beloven haar trouw aan het Bestuur voor altijd. Zij danken den voorzitter van het feestcomité, den heer Ellis. Zij danken alle aanwezigen en allen, die medegewerkt hebben aan het slagen van dit feest. Zij bedanken degenen, die dit huis versierd hebben en er een klein paradijs van maakten. In het biezonder de fraters Andreas en Benedicto, die dagenlang gezwoegd hebben. Zij danken de heren zangers, alle onderwijzers en onderwijzeressen. Zij danken alle vrienden voor hun blijken van genegenheid. En tot slot willen Zij weder tot God terugkeren om Hem dank te brengen.

Zij beloven bij het begin van de tweede 100 jaar weder met al Haar krachten te arbeiden aan het heil der kinderen van Curaçao. De Zusters hebben geen ander doel en zullen ook geen ander doel hebben dan zielen tot God te brengen. De goedheid der Zusters is slechts een afstraling van de goedheid van God. En Zij zijn overtuigd, dat alle Katholieken, Israëlieten en protestanten elkander zullen blijven helpen in dezelfde liefde tot God. Dat alle bevolkingsgroepen haar arbeid zullen kunnen blijven voortzetten onder dezelfde vlag tot in lengte van dagen.

Tot slot van deze schone bijeenkomst verhieven alle aanwezigen zich om staande met het jongenskoor mede te zingen „Mijn Schilt ende betrouwen".

Hiermede was de officiële huldigingsavond afgelopen. De zangers en zangertjes verdienen met hun leiding een apart woord van dank voor de prachtige opluistering van deze avond, die den Zusters en allen feestvierenden een onvergetelijke vreugde bezorgden.

Een biezonder woord van hulde verdient zeker ook professor Jac. A. Palm, die op meesterlijke wijze de cantates begeleidde.

BIEZONDERE PLECHTIGHEID.

Hedenochtend om 6.30 uur verzamelden de oud-leerlingen van de St. Annaschool zich in de kapel van het St. Martinusgesticht om een H. Mis van dankbaarheid op te dragen voor de Zusters. De Apostolisch Vicarius droeg het H. Misoffer op, waaronder bijkans alle aanwezigen de H. Communie ontvingen. Het was een schone feestgave voor de Zusters.

Verslag van de prachtige aubade van hedenmorgen komt wegens plaatsgebrek morgen.— Red.

BUITENLAND

AMERIKA ZOEKT NIEUW MIDDEL TEGEN MALARIA.

Tot de maatregelen, welke het Amerikaanse volk neemt voor de oorlog, behoort ook het zoeken van nieuwe middelen voor de bestrijding van malaria.

Het medische doel van dat onderzoek is tweeledig:

1. Het vinden van een medicinaal kruid, dat kinine evenaardt of nog doeltreffender is, bij de behandeling van malaria.

2. Het inenten daarmede tegen de ziekte.

De militaire grondslag van dit wetenschappelijk onderzoek is het scheppen der mogelijkheid om een grote Amerikaanse militaire macht in de tropen te legeren. Wanneer dit land uitgebreide militaire operaties wil ondernemen in Latijns Amerika — de Panamakanaal-zone bijvoorbeeld — zijn grote voorraden kinine nodig, om de malaria onder de soldaten binnen de perken te houden.

Zoals de toestand nu is, zijn de Verenigde Staten bijna geheel afhankelijk van Nederlands Oost Indië, wat het artikel kinine betreft. Hoewel Nederlands Indië niet zal ophouden met het artikel ter beschikking te stellen, zo vormt niettemin de maritieme actie in de Stille Oceaan een bedreiging voor geregelde aanvoer van kinine in de Verenigde Staten.

Het is daarom dat een onderzoek wordt ingesteld door de geleerden van het „Nationale Instituut tot bevordering van de openbare gezondheid" om een vervangingsmiddel te vinden.

Kinine wordt bereid uit de bast van de kinaboom, die ook voorkomt in Zuid-Amerika, maar tot voor kort daar niet in cultuur is gebracht, omdat de verkregen hoeveelheid en de qualiteit, verbouwd op kina-ondernemingen in Nederlands Oost Indië, groter en beter zijn. Thans zijn verscheidene plantages in Bolivia in cultuur gebracht, maar de opbrengst daarvan is nauwelijks voldoende tot dekking van de behoefte van Bolivia zelf.

Men was van mening, dat een enkele ernstige explosie van deze ziekte in Zuid-Amerika, stellig de ganse voorraad kinine van dit land zou verslinden — wanneer de Verenigde Staten niet met deze medicijn te hulp zouden komen.

Medische autoriteiten beweerden, dat, wanneer zich een sterk vermeerderd verbruik van kinine zou voordoen, vóórdat een goed vervangingsmiddel gefabriceerd zou kunnen worden, de Verenigde Staten dan zouden rekenen op een anti-malaria middel, getrokken uit koolteer. Dit werd in de Verenigde Staten toegepast met niet onbevredigend succes, zo werd gezegd, maar toch niet in die mate, dat het de dringende noodzaak tot het zoeken naar een beter vervangingsmiddel van kinine zou opheffen.

Wat de nieuwe onderzoekingen aangaat, deelde dr. L. R. Thomson, van het „Nationale Gezondheidsinstituut" mede, dat zijn staf met een „groot aantal chemicaliën" proeven nam op vogels en dieren, die door malaria-muskieten waren geïnfecteerd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

Het communiqué van Batavia deelt mede, dat de Japanse aanval op Tarakan werd uitgevoerd door een overweldigende meerderheid van strijdkrachten. De vijand slaagde erin de weerstand van het garnizoen te breken. Een klein gedeelte daarvan arriveerde veilig op het vasteland van Borneo. De aanvallen van de Nederlandse luchtmacht op de Japanse vloot nabij Tarakan worden voortgezet. Nog 2 voltreffers werden geplaatst op Japanse transportschepen door de Nederlandse bommenwerpers.

Het communiqué van Caïro deelt mede, dat de Britten het dorp Sollum veroverd hebben. De Britse colonnes maakten gisteren belangrijke vooruitgang in de richting van El Agheila. Vooruitgesnelde elementen bereikten de weg van Agheila naar Marada. Bij Sollum werden ongeveer 350 gevangenen gemaakt, waarvan meer dan de helft bestaat uit Duitsers.

Berichten uit Londen delen mede, dat de spoorwegstad Orel op 200 mijl ten Zuiden van Moskou feitelijk omsingeld is door de Russen. Berichten uit Vichy gaven te kennen, dat Sovjet-colonnes zich voortbewegen van Kaluga in de richting van Vyazma en reeds meer dan de helft van de weg hebben afgelegd. Exchange Telegraph zeide, dat Hitler zijn hoofdkwartier van Smolensk verplaatst heeft naar een niet nader genoemde stad in het Zuiden van Rusland.

De correspondent van „Izvestia" aan het front op de Krim deelt mede, dat de Duitsers tevergeefs proberen de eenheden van het Rode leger te ontvluchten en zich in te graven. Hevige verliezen worden toegebracht aan de nazie-troepen. De Russen blazen bruggen op en snijden de terugweg van den vijand af.

Een correspondent van het Britse nieuwsagentschap deelde mede uit Singapore, dat een belangrijke verklaring elk ogenblik kan worden verwacht, welke de situatie op Malakka belangrijk zou kunnen verbeteren in het voordeel van Groot-Britannië. De correspondent gaf echter geen aanwijzing wat deze bekendmaking zou kunnen zijn. Britse geniertroepen hebben al het mogelijke gedaan om versperringen te plaatsen op de weg van de Japanse opmars en de Kajan-Pas ten Noorden van Seremban zodanig behandeld, dat de indringers hier waarschijnlijk enige tijd zullen worden opgehouden. Berichten uit Chungking delen mede, dat de Chinezen een offensief geopend hebben tegen de door de Japanners bezette steden Hyaiytang, Taiking, Chicheng en Luyi in het Noord-Oosten van de Honan-provincie.

Ingezonden :

Sociale Verzekering op Curaçao.

Nu ongeveer twee jaar alhier de ziekteverzekering, ongevallenverzekering en Gouvernements-ziekteverzekering functioneren, zal het zeer zeker in vele gevallen een weldaad geweest zijn voor den werkman op Curaçao, die dit gewoon in de schoot geworpen kreeg. Dit is zeker niet te veel gezegd, als wij eens nagaan hoe de Nederlandse arbeider in het moederland dikwijls jarenlang heeft moeten strijden, om zijn sociale voorzieningen door de Staat erkend te zien of door de Staat te zien ingesteld. Doch als we nu eens gaan bezien hoe de respectieve arbeider in het moederland en hier in Curaçao zelf staan tegenover hun verzekeringen, dan komen we direct tot de conclusie, dat de Nederlandse arbeider klaar stond voor het ontvangen dier weldaden, welke uit hen zelf gegroeid waren, en dat de Curaçaose arbeider, misschien een enkeling uitgezonderd, niets, maar dan ook niets afweet van de werking der verzekering.

Als men de proef op de som wil nemen, stel dan aan den gewonen arbeider hier de volgende vraag:

„Weet ge, dat ge verzekerd zijt voor ziekte, ongevallen, dokter en apotheek?" en ge zult voor 95% een antwoord krijgen: „Ik weet het niet."

Ga verder, en vraag hoe het dan komt, wanneer ze ziek zijn, dat ze toch elke week geld krijgen, en weer hetzelfde antwoord: „Ik weet niet."

Maar nu het mooiste van het geval, vraag aan dien arbeider: „Als ge nu 's Zaterdags van den baas geen geld krijgt, wat doet ge dan?", en weer het zelfde antwoord: „Ik weet niet."

Nu moet de geachte lezer niet denken, dat dit verzinsels zijn, neen hoor niet. Deze vragen zijn gesteld aan 3 Curaçaose timmerlieden, waarvan één de Ambachtsschool pl. m. 4 jaar geleden als een der besten heeft verlaten, dus aan een die toch tenminste de 6 klassige school met goed gevolg heeft doorlopen, dus waarvan wij weten, dat hij net zo'n vooropleiding heeft gehad als de gewone arbeider in Nederland.

Toen dezen arbeiders op het laatst gevraagd werd of ze de krant dan niet lazen, kreeg ik het verbluffende antwoord: „Nee, daar geef ik niet om".

Toen heb ik hun gezegd, dat het toch wel een schande voor hen was, want in hun eigen taal konden ze toch „La Union" lezen en ook „La Cruz", welke beiste toch zeker alle berichten over bovengenoemd geval zou opnemen (1).

Zeker zijn bovenstaande dingen niet in orde en kunnen zij, die er voor aangesteld zijn, daaruit de conclusie trekken, dat er nog heel wat werk, op sociaal gebied, op Curaçao ligt te wachten, en zeker zal dit moeten gebeuren om een goede werking der verzekering te krijgen en zonder medewerking der arbeiders zal dit niet mogelijk zijn.

Want zeer zeker gaat de verzekering als instelling ook niet vrij uit, daar kleven ook misverstanden en dan kan ik niet beter doen dan de feiten die zich voorgedaan hebben te memoreren.

(2) Het eerste geval betreft de uitkering.

Een werkgever leverde zijn gele formulier in voor de ziekteverzekering, en vulde precies alle vragen (veel te veel natuurlijk, maar dit zijn we in Nederland zo gewend) in, o.a. dat de werkman f 0.45 per uur verdiende. Naar dit bedrag betaalde de werkgever dezen man dan ook 's Zaterdags uit, d.i. 9 uur per dag à f 0.45 is f 4.05. 70% ziekengeld is f 2.835 per dag. Toen de betreffende werkman beter was, kreeg de werkgever de afrekening thuis gestuurd en wat blijkt nu: De verzekering betaalt uit 70% van f 3.60 is f 2.52. De werkgever ging eens informeren bij de verzekering en daar kreeg hij de mededeling te horen, dat ze wettelijk maar 8 uur per dag uitbetaalden. Waar haalt men hier de wettelijkheid vandaan om den werkgever 9 uur per dag premie te laten betalen en 8 uur uit te keren?

Dit kost den werkgever pl.m. f 150.— per jaar premie, waarvoor die werkgever niets terug kreeg. Nadien zijn de gele lijsten altijd ingevuld met dag- en weekloon.

(3) Een tweede geval was het volgende:

Een werkman werd ziek, de formaliteiten, die nodig waren, werden vervuld, en na een week ziekte kreeg die werkman een uitkering als volgt:

70% van f 15.90 is f 11.13 per week.

's Zaterdags komt die man zijn premie halen, en zegt: „Baas, ik kom weer werken, maar ik moet weer naar den dokter. De volgende week gaat hij tweemaal naar den dokter en bij terugkomst van de laatste maal zei hij: „Baas, ik moet den dokter f 6.— betalen."

Ik antwoordde, dat hij niets behoefde te betalen, want hij was bij het Gouvernement verzekerd voor vrije geneeskundige behandeling.

De werkgever ging natuurlijk informeren bij de verzekering, en hier kreeg hij te horen:

„Ja, maar als de mensen werken, maar onder doktersbehandeling blijven, dus zoals in dit geval, moeten ze den dokter zelf betalen."

De werkgever heeft toen meteen ten antwoord gegeven, dat dan de man beter geheel ziek kon zijn dan half ziek. De hierop volgende week was de werkman weer geheel ziek, doch wien treft hier de schuld? Natuurlijk een fout in de verzekering.

(4) Het volgende geval tekent eens goed hoe hier door de verzekeringsmaatschappij met de uitbetaling omgesprongen wordt.

In de algemene bepalingen achter op een polis lees ik, dat de uitkeringstermijn bij de Ziekteregeling 1936 is vastgesteld op 40 dagen, geen enkele bepaling, of dit geldt voor uitkering in één jaar of voor een ander tijdvak, dus mag ik aannemen, dat de uitkeringstermijn voor elk ziektegeval 40 dagen is, ongeacht of een persoon één of tweemaal per jaar ziek is.

Nu het volgende: Een werkgever doet aangifte van een ziektegeval, waarvan ik voor de duidelijkheid de afrekeningscijfers zal aanhalen. Ziek van 3 October tot 12 October is 8 dagen, geen vergoeding voor de eerste 2 dagen, dus over 6 dagen.

70% van het dagloon à f 4.42 x 6 dagen is f 18.54. Bovengenoemde werkman komt een week werken en wordt wederom ziek, waarvoor weer een formulier moet worden ingediend, dus een nieuw ziektegeval. De dokter oordeelt opneming in het ziekenhuis noodzakelijk, waarin deze man thans nog verpleegd wordt. De werkgever betaalt zijn vrouw wekelijks het bedrag der verzekering uit, totdat hij op 16 November de rode kaart formulier 5 thuis krijgt, met de mededeling: Wegens de goede orde vestigen wij uw aandacht... dat 18 November de vastgestelde uitkeringstermijn afloopt.

Hierop heeft de werkgever er de verzekering op attent gemaakt, dat hij zich hier niet mee kon verenigen, want dat de werkman recht had op 40 dagen ling zeggen uitdrukkelijk, dat er betekening, Waarop de verzekering antwoordde, dat hier de 2 ziektegevallen één ziektegeval vormden en dat hij de uitkering had ontvangen. Ter verduidelijking geef ik u ook de afrekening van het 2e ziektegeval:

Ziek van 20 October tot 17 November is 25 dagen, geen vergoeding voor eerste 2 dagen, over 23 dagen is dat 23 x 70% van dagloon à f 4.42 is f 50.83.

Wat moet men nu van de afrekening dezer Verzekeringsmaatschappij denken? Het is volgens hen één ziektegeval en toch worden 2 x 2 dagen afgetrokken voor eerste 2 dagen geen uitkering. Dus zelf geeft de Maatschappij blijk, dat ze het als 2 ziektegevallen beschouwt.

Maar goed, aangenomen dat het één ziektegeval is, hoeveel dagen zijn dan uitgekeerd, ik kom niet verder dan 29 dagen totale uitkering. Wat moet men van zo'n Maatschappij denken? Is die Verzekering en wetgeving soms ingesteld alléén voor de verzekeringsmaatschappij of omgekeerd, om den werkman van Curaçao een betere sociale toestand te verschaffen? Een vooraanstaand hooggeplaatst Curaçaoënaar heeft eens gezegd, dat de ongevallen- en ziekteverzekering er alleen was om de verzekeringsmaatschappij rijk te maken en om de werkgevers hoge premiën te laten betalen. Het is precies zo.

Wanneer we het eerste gedeelte van deze brief eens goed nagaan, waarin staat, dat de werkmensen voor een zeer hoog percentage er niets van af weten, komt men dan niet tot de conclusie, dat er nog heel wat mankeert aan ons verzekeringssysteem? Waar moeten de eventuele klachten vandaan komen? Van de verzekerden, in dit geval de werkmensen.

(5) En waar moeten ze die klachten bezorgen? Weet iemand hier antwoord op te geven? Ik niet. Ik heb geen rechtstreeks belang bij deze verzekeringen, dan dat ik mij ook net als andere werkgevers een massa geld kost, maar het stuit mij tegen de borst, dat hier door de verzekering zo omgesprongen wordt met de belangen van haar verzekerden, alleen om haar eigen zak te spekken, want een ander woord kan ik er op het ogenblik niet voor vinden.

Santa Rosa. **A. W. A. Lendering.**

ANTWOORD:

1. Hoewel deze opmerking onze Maatschappij niet raakt, moge hier niettemin vermeld worden, dat onzerzijds geheel vrijwillig zoveel als mogelijk gedaan wordt ter voorlichting van het publiek. Zo hebben wij b.v. door middel van circulaires en artikeltjes in de bladen getracht belanghebbenden omtrent de Ziekteregeling op de hoogte te stellen. Onze schadeaangifteformulieren zijn gedrukt in drie talen, Nederlands, Spaans en Engels, opdat iedereen deze formulieren kan lezen en begrijpen.

2. De inzender verlangt hier blijkbaar, dat wij afwijken van hetgeen wettelijk is voorgeschreven. Zowel de Ziekteregeling als de Ongevallenregeling van het dagloon 8 x het uurloon genomen dient te worden. Bovendien verzuimt inzender te vermelden, dat ook de arbeider, die **minder** dan 8 uur per dag werkt, uitkering krijgt naar een dagloon bepaald door vermenigvuldiging van het uurloon met 8, hoewel als premiebasis het werkelijke, dus een lager loon, in aanmerking komt.

Zoals hij zelf aangeeft, zoekt inzender de oplossing voor zijn overigens geheel ongegronde klacht door voortaan op te geven een dag- of weekloon, hoewel zijn arbeiders klaarblijkelijk op uurloon werken. Deze opgaven zijn dan bezijden de waarheid en benadelen den verzekeraar.

3. De huidige bepalingen der Ziekteregeling geven alleen den arbeider, die door ziekte arbeidsongeschikt is, recht op vrije geneeskundige behandeling en verpleging. Reeds dadelijk bij de invoering der Ziekteregeling heeft onze Maatschappij aan het Gouvernement voorgesteld de Ziekteregeling zodanig te wijzigen, dat ook de arbeider, die doorwerkt aanspraak heeft op vrije geneeskundige behandeling enz., bij ziekte. Het Gouvernement heeft dit voorstel overgenomen en een desbetreffende wijziging der Ziekteregeling aanhangig gemaakt bij de Staten van Curaçao. Het wachten is thans op de uiteindelijke beslissing van genoemd College, welke beslissing, naar ons is medegedeeld, spoedig te verwachten is.

Hangende de behandeling van deze zaak, kon het Gouvernement onzer Maatschappij geen machtiging geven tot betaling van de kosten van geneeskundige behandeling enz. van arbeiders, die doorwerken; wel echter werd ons toegestaan in voorkomende gevallen mede te delen, dat een wijziging der Ziekteregeling op stapel staat, dat deze wijziging eventueel met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1941, de datum van inwerkingtreding der Ziekteregeling, zal ingaan en dat dan achteraf **alle** desbetreffende ziektegevallen alsnog zullen worden betaald. Aan inzender is zulks medegedeeld. Hij verzuimt echter ook dit te vermelden.

4. In de Algemene Bepalingen onzer polis staat o.a., dat de uitkering zal plaats vinden, zodra de zieke het werk weder heeft hervat dan wel de in de Ziekteregeling vastgestelde uitkeringstermijn van 40 dagen is verstreken. Hier wordt dus alleen gerefereerd aan de in de Ziekteregeling vastgestelde uitkeringstermijn van 40 dagen en de logische conclusie dat eenieder, die zich omtrent deze uitkeringstermijn op 8 hoogte wil stellen, daarvoor de Ziekteregeling raadpleegt. Uit de Ziekteregeling blijkt dan, dat de uitkeringstermijn voor eenzelfde ziekte-oorzaak 40 dagen beloopt. In dat geval, waarop inzender doelt, staat medisch vast, dat het tweede ziektegeval niet meer is dan een verlenging van het eerste, welke medische uitspraak schriftelijk aan inzender is medegedeeld, zij het dan, dat inzender ook dit niet in zijn relaas laat uitkomen.

Nu de uitkeringstermijn. Zoals hiervoor gezegd, beloopt deze voor eenzelfde ziekte-oorzaak 40 dagen. De arbeider was ziek van 3 t/m 11 October 1941 is 9 dagen. Hij werd weder ziek op 18 October 1941, op welke dag de geneeskundige behandeling werd hervat en ingeschreven t/m 17 November 1941 is 31 dagen. Totaal dus 40 dagen. Voor al deze dagen vindt volledige vergoeding van de kosten van geneeskundige behandeling en verpleging plaats, terwijl ook het ziekengeld over al deze dagen wordt vergoed, voor zover natuurlijk ook op al deze dagen niet is gewerkt. Echter bepaalt de Ziekteregeling, dat wat het ziekengeld betreft, uitvallen de Zon- en Feestdagen, indien het loon per uur, per dag of per week is vastgesteld, hetgeen trouwens ook logisch is. In de periode 3 t/m 11 October 1941 bevindt zich 1 en in de periode 18 October t/m 17 November 1941 bevinden zich 5 Zondagen. Verder heeft de arbeider, blijkens opgave van den inzender aan ons, op 18 October 1941 nog wel gewerkt en bestaat voorts geen recht op uitkering voor de eerste 2 dagen van ieder ziektegeval, zodat in totaal wegvallen 9 dagen en het ziekengeld dus verschuldigd is over 31 dagen. Door een administratieve vergissing waren ook voor het tweede geval de eerste 2 dagen afgetrokken. Deze dagen zijn inmiddels echter eveneens aan den werkgever uitbetaald, zodat hij ten volle gekregen heeft, waarop hij krachtens de Ziekteregeling aanspraak heeft.

5. Klachten kunnen te allen tijde bij onze Maatschappij worden ingediend en hieraan wordt steeds nauwgezet aandacht geschonken. Ook echter kunnen klachten worden ingediend bij het Departement Sociale- en Economische Zaken van het Gouvernement, welk Departement, eveneens alle nodige aandacht hieraan wijdt.

Dit zijn de feiten, waarmede tevens de insinuaties van inzender aan ons adres zijn weerlegd.

N.V. Fatum.

[De vetgedrukte cijfers tussen haakjes refereren naar de 5 antwoorden van N.V. Fatum. — Red.]

ARUBA

Ingezonden.

ORANJE-KALENDERS.

De Heer Henry Eman op Aruba verzocht opneming van de volgende brief.

Waarde Landgenoten:

Mejuffrouw Elizabeth Wouters, dochter van Z. Exc. Wouters den tegenwoordigen Gouverneur van Curaçao heeft mijne medewerking verzocht om ook ons eiland Oranje kalenders te plaatsen, waarvan de waarde per stuk zal zijn $1.13.—

De opbrengst van de te verkopen kalenders zal op Curaçao bestemd zijn voor den zeeman, terwijl men zich voorstelt het bijeengezamelde bedrag op Aruba te schenken aan de Vereniging, die zich belast met het inzamelen van gelden om wapens te kopen en deze te zenden aan onze oorlogsbondgenoten als onze bijdrage tot de oorlogsvoering.

De brief zelf, geleider van bovengenoemd verzoek, afkomstig van eene dame is uiteraard eenvoudig, doch getuigende van Vaderlandsliefde en toewijding.

Echter voor ons gezamenlijk als Nederlandse onderdanen is het tevens niet van politieke strekking ontbloot en wil daarom verwijzen naar mijne verscheidene toespraken en onze gedachtenwisseling betreffende onze houding als trouwe Nederlanders t.a.v. deze Wereldoorlog.

Op grond waarvan ik mag veronderstellen, dat door eenieder van U geacht wordt dat het Uwe belangen in alle opzichten baten zal zo'n kalender in uw woning een plaats te geven.

De kalenders zullen binnenkort op Aruba arriveren, doch aanvragen van U worden van heden afgewacht.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op December: 21 Tromp, Christina d; 29 Giel, Dorotea Joanna echtg. v. Tromp, G. P. z; 28 Maduro, Anita echtg. v. Tromp, D. S. z; 27 Tromp, Anna Francisca echtg. v. Giel, J. A. z; 29 Figaroa, Cleopa Jozefa echtg. v. Flanegien, S. J. d; 26 Ruiz, Braulia Saturnina echtg. v. Tromp, J. J. z; 28 Vrolijk, Ida echtg. v. Brete, P. F. z; 25 Leon, Julia echtg. v. Geerman, J. F. z; 29 Henriquez, Novita echtg. v. Schonherr, A. G. z; 24 Loopstok, Balbina echtg. v. Albertus, P. M. z; 29 Rasmijn, Cleotilda echtg. v. Croes, F. z; 29 Kock, Marianita echtg. v. Krosendijk, Th. J. d; 30 Petrocthi, Lucia Cecilia echtg. v. Tromp, S. J. d; 30 Loefstop, Ignacia echtg. v. Arendsz, P. z.

Bevallen op: Dec. 26 Rafini, Petronilia echtg. v. Koolman, F. B. z: Jan. 2 Croes, Marianita echtg. v. Croes, P. d; Jan. 2 Werleman, Eufemia echtg. v. Werleman, H. S. d; Dec. 18 Wouters, Aminia echtg. v. Pena, R. z; Dec. 31 Hernandez, Isabel Maria echtg. v. Geerman, D. d; Jan. 2 Ras, Bernolina echtg. v. Ras, J. N. z; Jan. 1 Krips, Juliana Leonicia echtg. v. Richardson, J. L. z; Dec. 29 Wernet, Maria echtg. v. Tromp, H. H. d; Jan. 2 Herms, Carmen Paulina echtg. v. Every, J.C. d; 2 Loefstop, Anna Maria echtg. v. Jansen, J. d; 2 Werleman, Gregoria Maria echtg. v. Maduro, J. z; 4 Oduber, Carolina echtg. v. Wever, A. W. A. z; 5 Albertsz, Remigia Maxima echtg. v. Dabian, C. A. d; 1 Baptist, Virginia Philomene d; 6 Heide, Josefita Cunegonda echtg. v. Giel, M. N. z; 4 Rock, Evelyn Grace d; 6 Ras, Elizabeth d; 7 Croes, Maria Candelaria echtg. v. Maduro, J. A. E. d.

Overleden op Januari: 2 Croes, Benoit Paboit echtg. v. Everon, P. M. 77j.; 2 Henricus, Rita Maria echtg. v. Maduro, E. 29j.; 6 Maduro, Anna Catharina echtg. v. Vrolijk, M. 70j.

Overleden op December: 15 Habibe, Olivier Damianus 25j.; 29 Capriles, Abraham 65j.; 29 Poffel, Donisio wedr. v. Matus, A. T. 85j.; 20 Croes, Karel echtg. v. Tromp, S. 71j.

Getrouwd op Januari: 3 Tjon-Sie-Fat, Ivan Eustace Archibald en Lew-Jen-Tai, Emelie Roosje; 7 Redfoot, Lyle J. en de Lhorbe, Helene.

WERELDNIEUWS.

OPENING ZWEEDSE RIJKSDAG DOOR KONING GUSTAAF.

Koning Gustaaf opende het zittingsjaar 1942 van de Zweedse Rijksdag met uitdrukking te geven aan de hoop, dat zijn land in staat zal zijn de neutraliteit te bewaren en dat zijn volk zal worden gespaard voor een oorlog. De Minister van Defensie Edvin Skoeld zeide vóór het openen van de zitting, dat aan het wetgevend lichaam zal worden gevraagd zijn goedkeuring te hechten aan het nieuwe 5 jaren plan voor het opvoeren van Zwedens bewapening in zware tanks en anti-tankwapenen, het vergroten van de mobiele strijdmacht van het leger en het versterken der lucht- en kustdefensies alsmede om de marine te versterken met meer duikboten, torpedojagers en motor-torpedoboten. Het program zal naar verwachting 750 millioen kroon per jaar kosten (Stockholm, (AP) 12.1).

BASES IN IERLAND.

Volgens betrouwbare bronnen hebben Groot Britannië en de Verenigde Staten de druk hernieuwd voor het verkrijgen van oorlogsbases in Ierland. De nieuwe voorstellen gaan samen met overeenkomstige perscampagnes voor havens en vliegvelden in het Zuiden van Ierland, zowel om het eiland te verdedigen als om de Geallieerde oorlog in de Atlantische Oceaan te helpen. Tot nu toe werden deze voorstellen op informele wijze maar toch officieel gedaan (Londen, (AP) 12.1).

DUITSLAND EN DE CONFERENTIE TE RIO.

Een zegsman van het Duitse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide in verband met de aanstaande conferentie te Rio de Janeiro, dat Duitsland „zal zien of de thans vrije staatslieden van vrije landen als zodanig van Rio zullen terugkeren of als Maharadjah's of Sultans bij de gratie van Roosevelt."

De zegsman legde er de nadruk op, dat een economische ruïne Zuid-Amerika te wachten staat, indien de Latijns Amerikaanse landen de oorlog zouden ingaan. De zegsman zeide: „Het toekomstig lot zou dat zijn van slechts vazal-staten van de Verenigde Staten" (Berlijn, (AP) 12.1).

NAZIES BESTRIJDEN TYPHUS.

De Berlijnse correspondent van het Zwitserse nieuwsblad „National Zeitung" berichtte, dat Duitsland het uitbreken van de typhus-koorts bestrijdt en kort geleden nog honderden doktoren en verpleegsters naar het Oostfront gezonden heeft en een anti-epidemisch centrum te Warszawa gevestigd heeft. De correspondent deelde mede, dat een „slag tegen luizen" daarvan het resultaat is, welke de voornaamste verspreiders zijn van de typhus. Hieraan voegde hij toe, dat de nazie-soldaten gedurende lange perioden met zware kleren aan rond lopen, welke niet gewassen worden, zodat deze vol luizen komen te zitten (Bern, (AP) 12.1).

WRIJVING IN HITLERS LEGER COMMANDO.

Van betrouwbare zijde wordt gemeld, dat toenemende verdeeldheid in Hitlers legercommando zich heeft uitgebreid naar de Marine met een scherpe onenigheid tussen Groot Admiraal Erich Raeder en zijn duikbotenchef Vice-Admiraal Karl Doenitz. Een buitenlandse bron, welker inlichtingen omtrent Duitsland haast altijd blijken accuraat te zijn, deelde mede, dat Doenitz zijn superieur beschuldigde hem te misleiden omtrent de succe[s] van de duikboten en de beschik[...] vervangingen. Hij beschuldigde R[aeder] er de botweg van „verantwoord[...] te zijn voor de mislukking va[n] duikbotenoorlog."

Doenitz beschuldigde Raeder e[r] de nazies te vertellen, dat de d[...] boten veel sneller gebouwd wor[...] dan dit feitelijk het geval is en Raeder toestaat, dat de Gestapo en nazie elite-corps onrechtvaardig [...] schappen van duikboten behande[...] wier nerveuze toestand na de di[...] hen soms ertoe leidt uitlatingen te d[...] die de nazies verdraaien.

De bron deelde ook mede, dat D[oe]nitz van Raeder geëist heeft, dat Gestapo en de elite-troepen wor[den] verwijderd uit duikboot-bases en vens en ophouden met de vervolg[ing] van marine-mensen.

Tegelijkertijd verstrekte de „L[...] den Star" een bericht, dat toegesc[...] ven werd aan de radio van Mos[kou] volgens welk Veldmaarschalk G[ene]raal Wilhelm von Keitel, Hoofd het Duitse Hoofdcommando en hoogste oorlogsfiguur in geheel Du[its]land, plotseling ziek geworden is.

Indien Keitel werkelijk ziek is, plomatiek of anders, zouden hierm[ee] quaesties gepaard gaan, die zelfs langrijker zouden zijn dan de val Von Brauchitsch. Keitel diende na[...] lijk als Hoofd voor alle militaire oper[a]ties, van de vloot, het leger en luchtmacht, in een commando, over de gehele wereld geen juiste lijke heeft.

De bron, welke het bericht betr[ef]fende Raeder en Doenitz verstrek[te] deelde ook mede te hebben vernom[en] van berichtgevers op het contine[nt] dat Todt, de bouwkundige organis[a]tie, een nieuwe „Siegfried linie" bou[wt] aan beide zijden van de rivier . O[...] in Duitsland (Londen, (AP) 12.1).

HET MOREEL BROKKELT VOORTDUREND AF.

Volgens de „New York Sun" ga[...] het Duitse moreel voortdurend achte[r]uit. Het blad verklaart dit uit onbe[...]pelijke bronnen te hebben vernome[n].

Het blad vervolgt: „Dit geldt vo[or] al voor Oostenrijk en Zuid-Dui[ts]land en is een gevolg van het toen[e]mende besef, dat de overwinning[en] geen vrede hebben gebracht, do[ch] slechts meer strijd en verliezen. O[...] danks de verzekeringen van het mini[s]terie van Propaganda bestaat het g[e]voel, dat het einde van de oorlog n[og] lang niet in zicht is.

Volgens de hier ontvangen inlic[h]tingen neemt de moedeloosheid Duitsland voortdurend toe als gevo[lg] van de zware verliezen in Rusland. zijn tekenen, die er op wijzen, dat zorgvuldig voorbereide propagan[da] voor binnenlands gebruik haar d[...] voorbij geschoten is.

De stelling van Hitler, dat de me[n]sen elke leugen zullen geloven, mits [zij] groot genoeg is en dikwijls gen[oeg] wordt herhaald kan een geheel ande[re] uitwerking hebben en dit is wat tha[ns] in Duitsland geschiedt.

Met de lange reeks onwaarhed[en] op zijn naam zou het ministerie Propaganda geen waarheid kunne[n] vertellen wanneer het dit wenste, w[ant] niemand zou het geloven. Er best[aat] in Duitsland een groot verborgen ve[r]langen naar vrede, indien dit een vr[e]de zou kunnen zijn, die niet zou leide[n] tot de versnippering van het Dui[tse] Rijk. De mensen beseffen echter dat de haat der onderdrukte volken volle hebben verdiend en menen wanneer het Duitse leger verwijde[rd] zou worden het grootste bloedbad der burgers in de geschiedenis hierv[an] het gevolg zou zijn".

EMMASTAD.

SOCIëTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Kalfsoeste[...] geb. aard., snijbonen. Morgen: Stokv[...]

Agenda:

Di. 13 Jan. 19.30 Comp. bilj. „B" k[l.]
Do. 15 Jan. 19.30 Comp. bilj. „C" k[l.]
Vr. 16 Jan. 19.30 Comp. bilj. „A" k[l.]
Za. 17 Jan. 20.00 Bridge-drive.
Ma. 19 Jan. 20.00 Repetitie toneelv[er.] Emmastad.

WACHTDIENSTEN, Di. 13 Jan.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, te[l.] 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Meinste[...] tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afd.: Hr. Karsch, te[l.] 398, Beatrixlaan 16.

Comité „Nederland": Wegens on[...] gesteldheid van Mr. E. Elias, wordt de causerie, die oorspronkelijk op Woens[dag] 14 Januari gehouden zou worden ca. 14 dagen uitgesteld. Nadere aan[...] kondiging volgt nog.

Gymnastiek: Op verzoek van de da[...] mes zal de Vrijdagochtend les van Mevr. Groenhof voortaan op Dinsdag avond gehouden worden van 20—21 uur in het gymnastieklokaal te Negro[...] pont, te beginnen Dinsdag 13 Januari as.

Athletiek voor dames: Te beginnen met Woensdag 14 Januari om 16.3[0] uur zal er weer geregeld onder leiding getraind kunnen worden voor dames athletiek.